

‘Dit doe je niet voor je plezier,’ zegt de advocate. Ze staat te wachten in het souterrain van Grand Hotel Wientjes in Zwolle. Hier, in een klein zaaltje tegenover de wc’s, houdt de Geschillencommissie Advocatuur vandaag zitting, en in afwachting van de behandeling van haar zaak ijsbeert de advocate wat tussen de deur van het zaaltje en een afbladderende piano in de hoek van de gang. ‘Het is voor mij de eerste keer, ja,’ zegt ze. ‘En hopelijk ook de laatste.’

‘KENNELIJK LOONT HET ADVOCATEN OM TRAAAG

De klachten- en geschillencommissie in bedrijf

De geschillencommissie heeft vier zaken te behandelen, en daar trekt ze een middag voor uit. De eerste zaak betreft een zakelijke transactie. Commissievoorzitter mr. A.M.J. Warner-Gorter zet om te beginnen de standpunten kort uiteen. De klagende partij riep de hulp van een advocaat in om een activa passiva-overeenkomst op papier te zetten. De klacht luidt dat die zaak onnodig groot is gemaakt en dat de kostenindicatie ver is overschreden. Het advocatenkantoor bestrijdt die zienswijze; er is zelfs nooit een kostenindicatie gegeven.

De directbetrokkenen laten zich bij deze zaak niet zien. Degene tegen wie de klacht gericht is, heeft een collega van zijn kantoor gestuurd; de klagende partij laat zich door een advocaat vertegenwoordigen. Die krijgt als eerste het woord. ‘Mij doet deze zaak denken aan het geval van een stagiair die op een kantoor de opdracht krijgt om een dagvaarding te maken,’ begint hij zijn betoog. ‘Zo’n stagiair werkt daar een paar dagen aan, komt er niet uit en ontdekt dan pas dat het kantoor voor zulke zaken met modellen werkt. Een leermoment dus; Die dagen werk zijn niet te declareren bij de cliënt.’

Iets dergelijks is zijn cliënt ook overkomen, met het verschil dat de ‘leermomenten’ bij hem wél in rekening zijn gebracht. De advocaat bij wie de man zich aanvankelijk had gemeld, gaf namelijk aan dat de klus vrij eenvoudig was en daarom door een minder dure (want minder ervaren) collega afge-

handeld kon worden. Vervolgens liepen de kosten door ‘excessief tijdschrijven’ - zoals de advocaat van de cliënt het noemt - toch op tot een bedrag van ongeveer 12.000 euro. ‘Dat staat in geen verhouding tot het geleverde product,’ aldus de advocaat van de klagende partij. Die vindt 3.000 euro redelijk. Op grond waarvan? ‘Nattevingerwerk.’ Volgens de vertegenwoordigster van het kantoor in kwestie is er snel en accuraat gewerkt. Maar haar weerwoord overtuigt de

‘Iets dergelijks is zijn cliënt ook overkomen, met het verschil dat de “leermomenten” bij hem wél in rekening zijn gebracht’

geschillencommissie niet, zo blijkt uit de vragen die zij krijgt. ‘Zo’n overeenkomst komt toch rechtstreeks uit een modellenboek, die draai je toch zo uit de machine?’ oppert commissielid De Ruijter. ‘Zeker, de inhoud moet uitonderhandeld worden, maar de inhoudsopgave is standaard. Waarom moet het invullen daarvan zoveel tijd kosten? Ook de urentabel wordt onder vuur genomen. ‘Wat moet ik me voorstellen bij: “overleg secretaresse: kopieënbespreking”? En bij: “ordenen eigen dossier”? Moet een dossier niet altijd op orde zijn? O, diende dat ter voorbereiding van een gesprek? Dus het staat er eigenlijk verkeerd.’ Voor ze hen naar huis stuurt, geeft de voorzitter de partijen de gelegenheid alsnog

onderling tot overeenstemming te komen. ‘U heeft onze kritische vragen gehoord,’ zegt ze met een onmiskenbare hint aan het adres van de beklaagde partij. Vergeefs, want de twee partijen concluderen na een korte schorsing dat de bedragen die ze in gedachten hebben te ver uit elkaar liggen. Het arbitrair vonnis van de commissie, te verwachten zes tot acht weken na de zitting, moet uitkomst bieden.

De commissie overweegt dat de cliënt niet aannemelijk heeft gemaakt dat partijen hebben afgesproken dat de kosten van de juridische dienstverlening van de advocaten niet meer zouden bedragen dan enkele duizenden guldens. De opdrachtbevestiging (letter of engagement) laat naar het oordeel van de commissie in dit verband niets aan duidelijkheid te wensen over.

Uit hetgeen de gemachtigde van de cliënt ter zitting naar voren heeft gebracht stelt de commissie voorts vast dat het geschil zich toespitst op de hoogte van de declaraties en de kwaliteit van de dienstverlening in verhouding tot het gedeclareerde aantal uren, en dat de klachten met betrekking tot de onjuistheid van de geleverde diensten c.q. concepten als feite-

lijk niet houdbaar komen te vervallen.

De commissie stelt vervolgens vast dat de zaak juridisch inhoudelijk eenvoudig van aard is, reden waarom het overgrote deel van de werkzaamheden door een op dat moment

VOOR TE ZIJN'

recentelijk beëdigde advocaat/stagiair is verricht. Ook is de commissie van oordeel dat de cliënt niet dan wel in onvoldoende mate duidelijk heeft gemaakt dat hij de opdracht aan de advocaat met ingang van enig moment als beëindigd beschouwde. Het is dan ook niet onaannemelijk dat de advocaat daarna toch nog enige werkzaamheden heeft verricht.

De commissie oordeelt dat de advocaat onevenredig veel tijd heeft besteed aan c.q. geschreven voor deze zaak. In die zin acht de commissie de klacht van de cliënt dan ook gegrond en heeft de advocaat niet gehandeld zoals van een redelijk bekwame en redelijk handelende advocaat mag worden verwacht. Hierin ziet de commissie aanleiding de declaraties van de advocaat naar redelijkheid en billijkheid te verminderen. Volgt veroordeling van de cliënt tot betaling van ff 6.500 aan de advocaat met veroordeling van het advocatenkantoor in de kosten van de arbitrage, welke kosten worden begroot op ff 216 aan honorarium en verschotten van de arbiters en wijst het meer of anders gevorderde af.

GEEN HEER IN PAK

Ook bij de behandeling van de tweede zaak laat de klagende partij zich niet zien, zelfs niet via een vertegenwoordiger. De man verbleef in een ver buitenland toen zijn moeder overleed, wilde op kosten van zijn reisverzekering terug naar Nederland om de begrafenis bij te wonen en riep juridische hulp in toen dat niet lukte. De advocate in kwestie zag weinig kansen, heeft haar cliënt dat naar eigen zeggen ook steeds duidelijk verteld, maar wilde met een brief aan de verzekering nog wel iets proberen. Zonder resultaat. Cliënt boos.

Heeft u wel goed duidelijk gemaakt hoe weinig kansen u zag, wil de commissie weten van de advocate weten. Jawel, zegt die, maar de boodschap kwam niet door, misschien omdat hij die niet wilde aanvaarden. 'Hij vertrouwde me vanaf het begin al niet zo, geloof ik. Ik ben vrouw, ik zie er jong uit, ik ben niet de oudere heer in pak die hij zich bij een advocaat voorstelde.'

'Dacht u niet meteen al toen hij bij u binnenkwam: dit is een beetje een rare man?,' vraagt De Ruijter. 'Hij is pas veertien dagen na het overlijden van zijn moeder gaan kijken hoe hij kon terugkomen. Heeft u er niet uit weten te krijgen dat dat op zich al vreemd was?' Nou ja, verweert de advocate zich, dat vond ik wel vreemd, maar hij zat ver weg van de bewoonde wereld. Nadat ten slotte haar urentabel onder de loep is genomen – 'nee, ik heb niet alles gedeclareerd, ik was destijds nog vrij onervaren, het overleg met collega's heb ik eruit gelaten' – kan de advocate gaan.

de klacht wordt ongegrond verklaard.

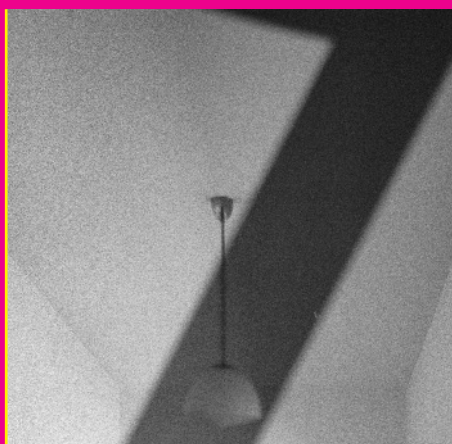
Pas in bij de derde en vierde zaak van deze middag verschijnen er cliënten in levenden lijve voor de commissie. In de derde zaak gaat het om een verhuurder van een winkelpand die voor de kantonrechter een geschil met een huurder uitvocht. Maar in plaats van gelijk te krijgen moest hij een fors bedrag aan de huurder terugbetalen. Dat verwijt hij zijn advocate. De zaak draait vooral om een brief die aan de verhuurder toegeschreven is, maar die volgens hem een vervalsing is. Zijn advocate had de echtheid van die brief echter niet ter discussie gesteld. De advocate bestrijdt dat.

'Ik ben niet de oudere heer in pak die hij zich bij een advocaat voorstelde'

De commissie vindt dat de advocaat door middel van het in twijfel trekken van de herkomst van de bewuste brief adequaat heeft gereageerd. De kantonrechter heeft dit verweer kennelijk gepasseerd. In hoger beroep heeft klager gemeend dit punt opnieuw naar voren te moeten brengen. Zo ook nu. De commissie acht de klacht ongegrond. Het in depot gestorte bedrag wordt aan de advocaat overgemaakt.

OP VAKANTIE?

De meeste tijd is de commissie kwijt aan de vierde zaak. De klagende partij kreeg een conflict met haar werkgever, raakte overspannen en zocht ten slotte juridische hulp bij het ontbinden van haar arbeidsovereen-

komst. Twistpunt nummer één zijn de kosten. Onderdeel van de deal met haar werkgever was dat die de rechtsbijstandskosten zou betalen. Dat dacht zij althans. Op het moment dat die deal gesloten werd, werden die kosten door haar eigen advocaat geschat op 1.660 euro. Maar toen puntje bij paaltje kwam, bleek haar werkgever bereid

enigen die wijzer zijn geworden van de gang van zaken. Kennelijk loont het voor advocaten om traag of slordig te zijn.'

De advocate hoort het betoog van haar cliënt af en toe met een bijna ongelovig lachje aan. Bijgevallen door een collega die op haar kantoor de klachten afhandelt, voert zij aan dat de traagheid van de advo-

ongetwijfeld niet, want dat verweerschrift lag klaar.' 'Maar u nam zo wel een ernstig risico. Want stel dat de advocaat van de wederpartij net die middag toevallig afwezig was.'

Ook de behandeling van deze zaak eindigt met de oproep van de commissievoorzitter aan de partijen om er onderling uit te komen. Het advocatenkantoor biedt tien procent korting, maar de cliënte vindt dat 'peanuts'. Het laatste woord is aan de voorzitter: de uitspraak, in de vorm van een bindend advies, is over zes tot acht weken te verwachten. Maar het op één na laatste woord is aan de klagster. 'Ik wil nog even kwijt dat ik zeker niet altijd weg was vanwege de ziekte van mijn vader. En ik heb ook niet gezegd dat mijn advocate altijd ziek of op vakantie was. Maar wel vaak.' Op de gang schudden de partijen elkaar de hand. ■

(H. Obbink, journalist)

De commissie is van oordeel dat de advocaat in een enkel opzicht niet heeft gehandeld zoals van een redelijk bekwame en redelijk handelende advocaat verwacht mag worden, en acht de klacht ten dele gegrond. Met name overweegt de commissie dat de advocaat door eerst op 31 mei 2002 in concept aan gemachtigde van de wederpartij het verweerschrift te sturen, het risico heeft gelopen dat deze gemachtigde niet in staat was tijdig daarop te reageren. Bij bindend advies verzonden per 1 juli 2003 wordt uiteindelijk beslist dat het in depot gestort (openstaande declaratie-) bedrag aan de cliënt dient te worden gerestitueerd.

'De advocaten zijn de enigen die wijzer zijn geworden van de gang van zaken'

precies dat bedrag te betalen, maar geen cent extra – ook niet toen de kosten later veel hoger bleken op te lopen.

Dát die kosten sterk opliepen, was het gevolg van een ander twistpunt. Aanvankelijk zou de deal ingaan op 1 juni. Maar pas op 31 mei faxte de advocate van de vrouw het daarvoor vereiste verweerschrift naar de advocaat van haar werkgever. Daar bleven ze iets te lang liggen, waardoor een maand uitstel onvermijdelijk werd en de hele deal op losse schroeven kwam te staan. Er moest dus opnieuw onderhandeld worden, en dat kostte de vrouw veel geld. De inspanningen van haar advocate vanaf 1 juni kostten haar namelijk zo'n 1.500 euro, maar leverden uiteindelijk niet meer dan 900 euro op.

Dat had allemaal niet hoeven als mijn advocate de zaak sneller had afgehandeld, betoogt de klagende partij. 'Maar ja, ze was vaak ziek of op vakantie.' Ook voor de advocatuur in het algemeen heeft ze nog wat bittere woorden klaar. 'De advocaten zijn de

caat van de wederpartij haar niet te verwijten valt. Uiteraard komen de kosten die daaruit voortvloeien niet voor rekening van het kantoor, voegt zij daaraan toe, maar voor die van de cliënt. 'Het enige wat ik mezelf verwijt is dat ik niet vaker heb aangegeven hoe hoog de kosten inmiddels waren opgelopen.' En, o ja, 'mevrouw was ook niet altijd goed te bereiken, omdat haar vader destijds ernstig ziek was.'

De commissie kiest opnieuw voor een kritische benadering van het advocatenkantoor. Was het niet begrijpelijk dat mevrouw ervan uitging dat alle juridische kosten door haar werkgever betaald werden, wil commissielid Aberson weten. En De Ruijter gaat in op het tijdstip van het verweerschrift. Het verzoekschrift van de wederpartij kwam binnen op 29 mei om 14.35 uur, zegt hij met tergende precisie; het verweerschrift ging de 31^e om 12.30 uur de deur uit. Wat is er in de tussentijd gebeurd? Misschien heb ik het nog besproken met mijn cliënte, oppert de advocate. 'Nee,

